

Opkøb i Asien

Vi har meget at lære af Asien – og Asien af os. Side 6-7

Udvidelse i Indien

Rockwool koncernen gearer op til at opfylde Indiens kraftigt stigende efterspørgsel efter isolering af høj kvalitet. Side 8-9

Vækst i Rusland

Ny russisk fabrik kører med fuld kapacitet. Side 10-11

Oktober 2010

news letter

Less is more

Med sin høje isoleringsevne og slankere profil sætter et nyt isoleringsmateriale fra Rockwool koncernen en ny milepæl for isolering af bygninger, hvor pladsen er trang.

Side 4-5

ROCKWOOL®
FIRESAFE INSULATION

Rock the Globe – tid til implementering

Eelco van Heel
CEO

Markedsforholdene og forholdene for vor forretning er langsomt men sikkert blevet bedre siden starten af året, og udviklingen fortsætter heldigvis. Vi skal stadig holde godt øje med eventuelle økonomiske konsekvenser af den globale krise, men vi kan igen trække vejret lettere og fokusere på virksomhedens langsigtede potentiale og vækstmål.

Siden den seneste leder har koncernen opkøbt australske CSR's stenuldsforretning og dermed fået yderligere 850 medarbejdere, tre fabrikker og en overskudsgivende forretning til vore aktiviteter i et af de mest dynamiske vækstområder i verden. Vi regner med at afslutte handelen endeligt inden jul.

Siden kick off-arrangementet for vor strategi "Rock the Globe" i juni med deltagelse og involvering af 160 'ambassadører' fra koncernen er vi trukket i arbejdstøjet, har fyldt værktøjskassen op og er gået i gang med implementeringsprocessen. Vi har organiseret os på en måde, som gør os klar til at løfte de store opgaver, og mange medarbejdere er aktivt involveret i det store antal projekter, som blev startet op i løbet af sommeren.

Rock the Globe (RtG) handler om at bringe koncernen, medarbejderne og vore handlinger tættere på beslutningstagerne i

byggeprocessen og tættere på markedet. RtG har derfor i høj grad fokus på effektivitets- og kvalitetsforbedringer inden for salgs- og marketingstyrker og -aktiviteter. I den forbindelse omstruktureres vore OPCO organisationer, og seks højt prioriterede RtG-projekter er lanceret – alt sammen med henblik på at nå virksomhedens stadig større mål inden for salg og marketing samt bane vejen for fremtidige strategiske RtG-initiativer.

Særligt på isoleringsmarkederne i Europa er det nødvendigt, at vi sætter turbo på koncernens innovationskompetencer og entrepreneurship. Ud over ovennævnte seks højt prioriterede projekter har vi derfor yderligere 15 tiltag i støbeskeen, som skal udarbejdes og afvikles successivt i overensstemmelse med situationen på markedet og virksomhedens interne prioriteringer.

Set fra mit perspektiv er det dejligt at opleve, hvordan organisationen har taget RtG-strategien til sig og viser sin begejstring ved at bidrage til at føre den ud i livet. På denne måde kan vi opretholde den fremdrift, vi har set siden lanceringen, og ændre virksomheden hurtigt til gavn for alle interessenter – ikke mindst vore kunder og markeds partnere.

ROCK THE GLOBE HANDLER OM AT BRINGE KONCERNEN TÆTTERE PÅ BESLUTNINGSTAGERNE I BYGGEPROCESSEN OG TÆTTERE PÅ MARKEDET

NYE FORRETNINGSMÅL

NY MISSION

NYE VÆRDIER

NYE STRATEGISKE TEMAER

NY SEGMENTERING

CO₂-NEUTRALISERET TRYKSAG FRA ROSENDAHLS
Klimapåvirkningen ved fremstillingen af denne tryksag
er neutraliseret ved at støtte klimaprojekter i udviklings-
landene, der resulterer i en tilsvarende CO₂-reduktion

Blandede kilder

Produktgruppe fra velforvaltede
skove og andre kontrollerede kilder
www.fsc.org Cert. no. SPP-COC-100485
©1996 Forest Stewardship Council

LESS

Rockwool koncernen er først i verden med et isoleringsmateriale, der består af stenuld og aerogel baseret på nanoteknologi.

Den nye produktserie bygger på et revolutionerende nyt isoleringsmateriale, Aerowool, som har en ekstremt god varmeledningsevne med en lambdaværdi på kun 19. Det er der ingen andre mineraluldsprodukter, der kan præstere, og dermed har Rockwool koncernen sat en ny historisk milepæl.

Det første produkt fremstillet af Aerowool er målrettet renoivering af ydervægge indefra, hvor pladshensyn er af afgørende betydning. Det omfatter blandt andet fredede og bevaringsværdige bygninger, hoteller, kontorer og etagebygninger i tæt bebyggede områder.

En ægte teknologisk sensation

Business Manager Connie Enghus siger om det kommercielle potentiale for Rockwool koncernen:

"Aerowool er en teknologisk sensation, som giver fremragende varmeisolering, selv med meget tynde isoleringsplader. Når ældre bygninger moderniseres med indvendig isolering, er en faktor helt afgørende: jo mindre, jo bedre. Den nye produktserie er ideel til bygninger med begrænset plads til isoleringsmaterialer – for eksempel vindues- og døråbninger, bag radiatorer, eller hvor facadens arkitektur ikke giver mulighed for udvendig isolering."

De første Aerorock-produkter, som produktserien kaldes, er for nyligt blevet lanceret i Tyskland. Flere markeder følger i begyndelsen af 2011.

Kundedrevet innovation

Hemmeligheden bag Aerowool ligger i den unikke kombination af stenuld og aerogel. Aerogel er et nanoteknologisk porøst faststof med verdens laveste massefylde. Evnen til at integrere aerogel i Rockwool produktionsprocessen åbner op for en bred vifte af nye muligheder inden for produkter til lavenergibyggeri.

Udviklingen af Aerowool viser endnu en gang Rockwool koncernens position som en innovativ virksomhed med en førende position inden for energieffektive løsninger til byggeriet. Koncernchef Eelco van Heel understreger, at forskning og udvikling har høj prioritet og er en vigtig del af koncernens ambition om at sætte fremtidens dagsorden.

"Innovation er et nøgleord, og alt i organisationen er nu gearret til at støtte og fremme innovation. Vi er i god fremdrift med mange gode initiativer i støbeskeen," konstaterer han.

www.rockwool.com

IS MORE

– revolutionerende slank isolering

Den innovative produktlinje Aerorock er ideel, når der kræves høj isoleringsevne, men pladsen er trang. Det gælder både i nybyggeri og ved renovering.

HVAD ER AEROWOOL?

Rockwool koncernen og den internationale teknologi-virksomhed Cabot Corporation har de sidste to år samarbejdet om at udvikle et nyt materiale, som kombinerer mineraluld og aerogel.

Aerogel, der populært også kaldes 'frossen røg', er et af verdens letteste og bedst isolerende porøse stoffer. Aerogelen er vandafvisende og fremstilles som partikler. Hver partikel består stort set af luft (>90 %) indeholdt i en struktur med porer i nanostørrelse (20-40 nanometer). Luften kan ikke cirkulere gennem gitterstrukturen, og varmegennemstrømning forhindres derfor meget effektivt.

Aerogelpartiklerne kan anvendes på forskellige måder, kombineres med mange andre materialer og dermed indgå i et bredt udvalg af produkter og systemer. Det omfatter rørisolering, transport- og opbevaringssystemer til flydende naturgas og kryogen gas, forskellige isoleringsslag, dagslyspaneler, sportsudstyr, tøj med mere.

Du kan få yderligere oplysninger på www.aerowolle.de og www.cabot-corp.com/aerogel.com

Vi har meget at lære af Asien – og Asien af os

Rockwool koncernens store opkøb i Asien, der inkluderer fabrikker i Kina, Malaysia og Thailand, bliver en vigtig platform for virksomhedens vækst i regionen.

Blækket på aftalen mellem Rockwool koncernen og den australske virksomhed CSR er knap nok tørt, og først når handelen er endeligt afsluttet senere på året, kan nøglerne til tre isoleringsfabrikker og otte salgskontorer i Kina (tre kontorer), Malaysia, Singapore, Thailand, Filippinerne og Vietnam overdrages til Rockwool koncernen.

Men allerede nu er der en meget entusiastisk stemning omkring opkøbet, og alle involverede parter er ivrige efter at komme i gang med de udfordringer, der er i forbindelse med de to virksomheders nye fælles fremtid. Rockwool koncernen ser frem til at komme dybere ind på det asiatiske marked, og ledelsen og medarbejderne i den stenuldsvirksomhed, som koncernen overtager fra CSR, har ligeledes store forventninger til at blive en del af verdens førende producent af stenuldsprodukter. Forudsætningerne for en frugtbar integration og fremtidig fortsat udvikling er åbenlyst til stede.

“Det asiatiske isoleringsmarked er stadig temmelig umodent. Men set i et bredere perspektiv er der ingen tvivl om, at det bliver et meget interessant marked for os – det kan gå hen og blive vores største marked om 20 år,” siger Henrik Frank Nielsen, Division Managing Director med ansvar for Asien, herunder integrationen af den ny erhvervede virksomhed og dens 820 medarbejdere.

Nødvendigt for Kina at spare på energien

“Hvis vi ser på det overordnede billede, har især det kinesiske marked interessante perspektiver for os. Kineserne har allerede erkendt, at de har et seriøst behov for øget energieffektivitet, hvis de skal opretholde den hurtige erhvervs- og velfærdsudvikling i

det enorme land. Kina er et land med relativt beskedne energiresourcer, så medmindre de bliver mere energieffektive, har de ganske enkelt ikke de nødvendige ressourcer til at sikre den fremtidige udvikling,” forklarer Henrik Frank Nielsen.

Normer og standarder som forretningsstrategi

“Vi springer ikke på den samme vogn som mange andre udenlandske selskaber, der etablerer sig på det kinesiske marked i håbet om at tjene penge på den hurtigt voksende kinesiske middelklasse. Vi står i stedet for over for den udfordring, at det lovgivningsmæssige grundlag for bæredygtigt byggeri er meget ringe – både hvad angår energieffektivitet og brandsikkerhed. Vores strategi er at udvikle tætte relationer til de forskellige handelsorganisationer og byggemyndigheder for at være med til at udvikle kodekser, normer, standarder og systemer, som skal sikre en langsigtet bæredygtig udvikling med fokus på energieffektivitet og brandsikkerhed,” siger Henrik Frank Nielsen.

OPKØB AF CSR'S ASIATISKE FORRETNING INDEN FOR STENULDSISOLERING:

- Aftalen om købet til AUD 128 mio. falder endeligt på plads inden for kort tid.
- Købet sikrer koncernen en god produktionsplatform i Asien med fire stenuldsfabrikker i Kina, Malaysia og Thailand samt en kinesisk fabrik, der fremstiller sandwichpaneler.
- Desuden opnås en stærk kommerciel organisation med salgskontorer i Kina, Malaysia, Thailand, Filippinerne, Vietnam og Singapore.
- Antallet af Rockwool medarbejdere i Asien øges fra cirka 150 til omkring 1.000.

Rockwool koncernen i Asien efter opkøbet.

Den ikoniske bygning The Sail, der er en del af Singapores skyline, er en af flere milepæle for Rockwool koncernen i Asien.

ROCKWOOL ISOLERING BESKYTTER INSULINPRODUKTION

Overtagelsen af CSR Asia sikrer ikke blot Rockwool koncernen et solidt fodfæste på det kinesiske marked, men supplerer også på fornem vis den eksisterende forretning i Asien.

Rockwool koncernen har allerede inden købet af CSR Asia leveret isolering til en stribe store byggeprojekter i Asien. Det seneste eksempel er en højteknologisk insulinfabrik i den kinesiske by Tianjin til Novo Nordisk. Denne investering på næsten 400 mio. US dollars er en af de største i Novo Nordisks historie.

Rockwool produkter udgør en del af tagsystemet, som inkluderer 240 mm tagisolering samt hulmursisolering på 100 mm. Det menes at være det første projekt af sin art i Kina, hvor den tykke isolering bidrager til bygningskallens gode termiske ydeevne.

Claus Christensen, direktør for Facility & Product Support i Novo Nordisk, siger:

”Som dansk virksomhed kender vi naturligvis Rockwool varemærket i Danmark, og det er for noget godt. Så i forbindelse med Novo Nordisks fabriksprojekt i Tianjin sammenlignede vi kvalitet og pris på Rockwool produkter fremstillet på virksomhedens asiatiske fabrik i Malaysia med produkter fra andre leverandører, og Rockwool koncernen viste sig at være mest konkurrencedygtig. Vi endte derfor med at vælge denne løsning til projektet.”

Bygningen, som beskyttes med Rockwool isoleringsmateriale, er færdigopført, og det samlede projekt er næsten afsluttet, idet der kun mangler nogle mindre bygninger.

Den nye Novo Nordisk fabrik i Kina er et af de seneste eksempler på Rockwool koncernens mange projekter i Asien.

Vi kan lære af deres kunderelationer

Henrik Frank Nielsen mener det alvorligt, når han påpeger, at der på trods af Kinas åbenbare behov for at lære mere om bæredygtigt byggeri ikke kun bliver tale om ensidige fordele:

”Noget, vi helt klart kan lære af vores nye asiatiske kolleger, er, hvordan man udvikler stærke kunderelationer. CSR er oprindeligt en handelsvirksomhed. Deres produkter har været ganske udmærkede og relevante for markedet, men ikke så teknologisk avancerede. Til gengæld har CSR været gode til at pleje kunderne og lytte til deres krav og ønsker. Så jeg kan nemt forestille mig, at andre dele af Rockwool koncernen kan lære noget af vores nye asiatiske organisation og få inspiration til, hvordan vi skaber styrkede kunderelationer og salg.”

Overtagelsen af CSR's stenuldsforretning skal efter planen være afsluttet ved årets udgang.

www.rockwool.com

Ind på markedet i verdens største demokrati

Rockwool koncernen gearer op til at opfylde Indiens kraftigt stigende efterspørgsel efter isolering af høj kvalitet. Markedet for mineraluld til industriel anvendelse forventes at blive fordoblet inden 2015.

Indien er en af verdens førende nye økonomier, men har oplevet en anderledes vækst end andre nye vækstmarkeder. Et stærkt økonomisk fundament og en stabil vækst har gjort landet modstandsdygtigt, selv under den nuværende finansielle turbulens i verdensøkonomien.

Med et indbyggertal på 1,15 mia. eller cirka 18 % af verdens befolkning er Indien et meget attraktivt land for udvikling og vækst.

“Den indiske procesindustri, herunder kraft-, cement-, olie- og gasværker, er i konstant og hurtig vækst på grund af udviklingen af landets infrastruktur. Det er vores primære marked. Landets igangværende tiltag for at energieffektivisere gør også byggesektoren interessant,” forklarer Samson Suresh, direktør i Rockwool koncernens indiske virksomhed.

Frank Jacobs, adm. direktør i forretningsenheden Rockwool Technical Insulation, tilføjer:

“Indien er endnu et eksempel på et vækstmarked, ligesom Rusland var for os for 10 år siden. Det er det rigtige tidspunkt at gå ind på markedet nu. Selvom det i starten er nødvendigt at fjerne nogle barrierer, forhindrer det os ikke i at fastholde vores målsætning om langsigtet vækst.”

Rette sted

Med base i Mumbai står Samson Suresh sammen med et lille, men engageret medarbejderteam i spidsen for Rockwool kon-

cernens ekspansion i Indien. Etableringen af et salgs- og marketingkontor i netop denne del af Indien er en vigtig del af strategien. Mumbai er Indiens kommercielle hovedstad, hvor de fleste virksomheder har deres hovedkvarter.

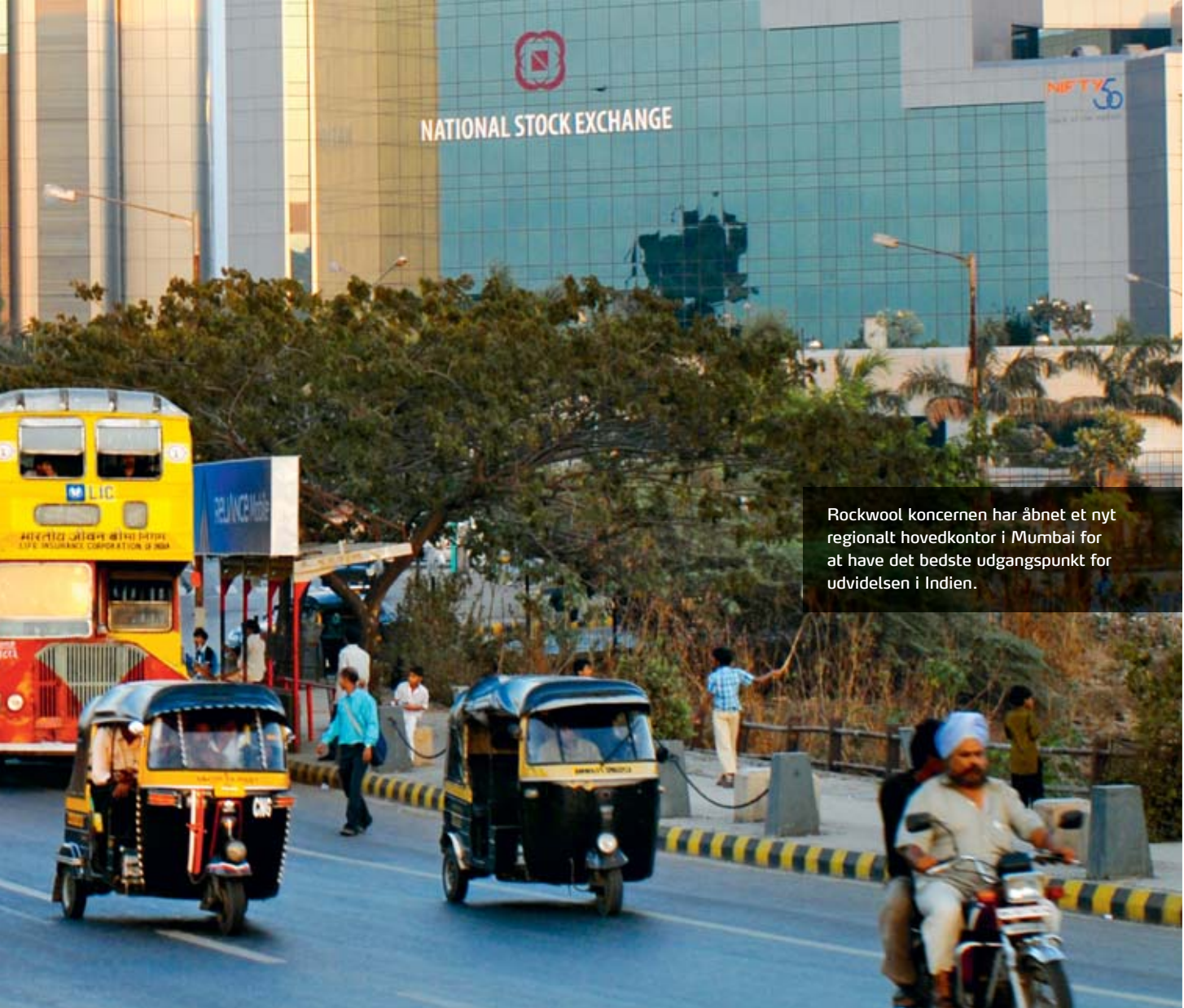
“Det her er det rette sted, hvis man vil møde beslutningstagerne. Men dels for at være tæt på vores kunder og deres projekter, og dels set i lyset af landets enorme størrelse satser vi også på at ekspandere geografisk mod nord og syd,” siger Samson Suresh.

Efter planen skal de første Rockwool produkter ud på markedet i begyndelsen af februar 2011. Produktionen skal finde sted i koncernens nye fabrik, som er under opførelse på Indiens vestkyst.

Den dyre ende af markedet

I Mumbai fokuseres der i øjeblikket på at få den kommercielle del af forretningen op at stå.

“Vores første udfordring i Indien er adgangsbarrierer som eksempelvis at blive godkendt som leverandør. For at opnå godkendelse skal en leverandør have erfaring med at levere varer fra en lokal fabrik. Vi er også udsat for skarp konkurrence fra etablerede producenter. Desuden er kendskab til den indiske kultur et aspekt, som er helt afgørende for at opnå gode forretningsrelationer,” bemærker Samson Suresh.

Rockwool koncernen har åbnet et nyt regionalt hovedkontor i Mumbai for at have det bedste udgangspunkt for udvidelsen i Indien.

Forbedret isolering af industrielle processer giver store muligheder for at spare energi og CO₂-udledning. Dette giver sig især udslag i vækstøkonomier, hvor nye fabrikker og kraftværker ser dagens lys hver uge. Rockwool koncernens første fabrik i Indien vil medvirke til at højne energieffektiviteten.

Ifølge Samson Suresh er der blandt arkitekter en klar efterspørgsel efter produkter med høj ydeevne samt omfattende teknisk rådgivning med hensyn til valg af de rette produkter og systemløsninger til indiske projekter.

“Da Rockwool koncernen i Indien har fokus på at levere begge dele, er vi blevet godt modtaget i toppen af markedet, hvor kvalitetsbevidstheden er høj, men selvfølgelig er kampen om ‘den rigtige pris’ uundgåelig.”

“Vi positionerer os i den øverste del af markedet og differentierer os klart fra konkurrenterne ved at understrege vores kvaliteter såsom bio-opløselighed, flere densitetsmuligheder, lavere varmeledningsevne samt teknisk kundesrådgivning. Installation er en vigtig del af isoleringsarbejdet i procesindustrien, så kunderne kan forvente totalløsninger fra Rockwool koncernen. Det kræver strategiske partnerskaber med erfarne isoleringsmonterere. Det er nøglen til en langsigtet strategiske vækst i dette marked,” konstaterer Samson Suresh.

www.rockwool.com

Eelco van Heel, koncernchef for Rockwool koncernen mødte den russiske presse efter opkøbet i Troitsk.

Ny russisk fabrik kører med fuld kapacitet

Rusland er et af Rockwool koncernens vigtigste markeder på grund af den øgede aktivitet på bygge- og isoleringsmarkedet. Med åbningen af en ny fabrik i Ural-regionen kan koncernen opnå fordele ved den positive udvikling i Rusland.

Den 11. august 2010 blev den tredje Rockwool fabrik i Rusland officielt indviet. Fabrikken, der ligger i byen Troitsk i Ural-regionen, var tidligere ejet af den russiske virksomhed Linerock.

Indvielsen markerede, at fabrikkens ejerskab er endeligt overgået til Rockwool koncernen. For virksomhedens ledelse var det også en god anledning til at møde repræsentanter fra regeringen, forretningspartnere, medier og erhvervslivet. De lokale myndigheder har hilset åbningen af den nye fabrik velkommen og er glade for, at så stærk en partner som Rockwool koncernen nu bliver en af regionens investorer og arbejdsgivere.

Overtagelsen er et strategisk skridt fremad for Rockwool koncernens udvikling i Rusland og styrker virksomhedens færdposition på det russiske marked.

Ved nu at have produktion i et større geografisk område kommer virksomheden tættere på forbrugerne i Ural-bjergene, Sibirien og Kasakhstan. Med fabrikken i Troitsk øges den årlige produktion i Rusland med 30.000 tons, og der er mulighed for at udvide kapaciteten i den eksisterende produktionslinje i fremtiden.

Adm. direktør for Rockwool koncernens russiske virksomhed, Nick Vince, forklarer:

“Købet af den nye fabrik i Troitsk var en klog investering på det rigtige tidspunkt. Efter en lang nedgangsperiode er bygge- og isoleringsmarkedet i Rusland nu igen i kraftig vækst. Der er stor efterspørgsel efter varmeisolering, især produkter fra Rockwool koncernen. Vi har tidligere haft for lille kapacitet og måttet importere produkter til Rusland. Så

ordbogen er allerede fuld, og den nye fabrik har fra starten kørt med fuld kapacitet døgnet rundt alle ugens dage.”

Efter installation af yderligere produktionsudstyr blev den nye produktionslinje sat i gang på rekordtid – under tre uger.

“Det kunne kun lade sig gøre takket være teamets professionalisme og engagement – et team af blandt andet medarbejdere fra Troitsk og kolleger fra Rockwool fabrikker i Rusland, Storbritannien, Danmark og Spanien. Det fælles mål var at få produktionslinjen op at køre og at maksimere produktionen hurtigst muligt uden at gå på kompromis med kvaliteten, sikkerheden eller administrationen,” siger Nick Vince. Han fortsætter:

“Efter en periode med hektisk aktivitet døgnet rundt kunne vi med stor tilfredshed konstatere, at den nye pro-

VI MÅ OVERVINDE RUSLANDS TILBAGESTÅENDE POSITION OG FORBEDRE VARMEEFFEK- TIVITETEN I VORES BYGNINGER.

Ruslands præsident Dmitry Medvedev

Den nye russiske Rockwool fabrik i Troitsk beskæftiger 270 ansatte og har en årlig produktionskapacitet på 30.000 ton.

Produktionslinje i Troitsk begyndte at producere den 18. juli – tre dage før planlagt. På grund af den kraftige fremgang på det russiske marked var vi alle opsatte på at få den nye fabrik op at køre hurtigst muligt.”

www.rockwool.ru

NATIONAL LEVERANDØR AF ENERGIEFFEKTIVE LØSNINGER

Ny lovgivning om energieffektivitet har øget efterspørgslen efter varmeisolering i Rusland.

Den nye russiske energilov er i høj grad med til at motivere kunder, erhvervsliv og myndigheder til at spare på energien og være mere miljøbevidste.

Som en professionel og pålidelig leverandør af energieffektive byggeløsninger deltager Rockwool koncernens russiske virksomhed i flere statslige projekter, for eksempel et bygningsrenoveringsprogram rettet mod "ansvarlige ejere" i Moskva. Programmet omfatter 1.454 bygninger, som skal renoveres i perioden 2008-2014. På nuværende tidspunkt har 462 lejligheder gennemgået en omfattende modernisering, og derudover har 862 huse fået ny facadeisolering. Ifølge myndighederne i Moskva har det store istandsættelsesarbejde bidraget til at reducere energiforbruget til opvarmning med gennemsnitligt 30 % i hver bolig.

Et andet stort statsligt projekt er opførelsen af militærboliger i den nordlige del af Skt. Petersborg. Projektet, der kommer til at huse cirka 16.200 personer, omfatter i alt 30.000 m². Alle bygninger udstyres med Rockwool systemer. Skt. Petersborgs guvernør, Valentina Matvienko, er dybt engageret i projektet, der har givet Rockwool koncernen status som godkendt leverandør til staten.

Ruslands præsident, Dmitrij Medvedev, har i forbindelse med energiloven, der blev vedtaget i november 2009, udtalt:

“De største energibesparelser kan opnås i boligsektoren – det ved vi alle. Vores land har en meget dårlig placering, når det gælder varmeeffektivitet i bygninger. Problemet er historisk betinget. Det hænger sammen med vores gamle bygningsmasse og teknologier, der blev anvendt for 30, 40 og 50 år siden. Vi er nødt til at rette op på denne tilbagestående position og ændre varmeeffektiviteten i vores bygninger. Der ligger et enormt uudnyttet potentiale i energieffektivt byggeri og bygningsvedligeholdelse. Investeringer i denne sektor kan give årlige besparelser på knap 70 mio. tons olieækvivalent.”

www.rockwool.ru

Rusland har som mål at øge energieffektiviteten med 40 %. Derfor arbejder byer som Moskva nu aktivt på at modernisere og isolere adskillige nedslidte "Krushev" lejlighedsbyggerier, hvoraf de fleste blev opført i beton i 1950'erne og 60'erne.

Bæredygtighed – vejen til et bedre liv

Få bedre livskvalitet nu og i fremtiden. Det er det positive budskab i Rockwool koncernens nye bæredygtighedsrapport for 2010.

Bygninger står for cirka 40 % af vores energiforbrug. Det er også her indendøre, vi tilbringer det meste af vores tilværelse. Så hvorfor bo i en dårligt isoleret bolig, hvor det trækker og er koldt om vinteren, eller hvor det er ubehageligt varmt om sommeren, når nu det er muligt at gøre boligen mere energieffektiv? Hvorfor ikke ligefrem vinke farvel til hjemmets energiregning én gang for alle?

Familien Christensen (se side 13) har bygget en ny bolig, der er så velisoleret og energieffektiv, at den kan producere mere energi, end huset forbruger. Ved at følge deres eksempel kan du også forbedre indeklimaet i din bolig og nedbringe din families CO₂-belastning med adskillige tons.

Familien Christensens projekt i Egedal kommune er et af mange inspirerende og aktuelle eksempler på miljømæssig bæredygtighed i den nye rapport.

Hvad venter vi på?

Globalt set kan vi nedbringe energiforbruget i bygninger med 75 % – primært ved at anvende de teknologier, der allerede er tilgængelige i dag. Og der kan skabes over en million grønne job internationalt.

EU har nu taget det første vigtige skridt. Fra udgangen af 2020 skal alle nye bygninger være næsten energineutrale. Det kræver meget mere isolering og bedre installationstekniker, end hvad der er almindeligt i de fleste lande i dag. Energieffektive bygninger er en forudsætning for en bæredygtig og klimavenlig fremtid, og her er isolering en af de mest omkostningseffektive løsninger.

Stort potentiale

Det globale potentiale for isolering er langt fra udnyttet. Der opføres kun få nye bygninger efter de skrappeste standarder. Men det er afgørende at bygge efter de højeste standarder for at sikre en bæredygtig fremtid, ikke mindst i vækstøkonomier, hvor en stor del af verdens byggeaktivitet finder sted, og hvor bygningerne ofte er utilstrækkeligt eller slet ikke isoleret.

I de mere traditionelle økonomier – som her i Europa – er det meste af bygningsmassen gammel og lever langt fra op til moderne standarder. Renoveringstakten for bygninger i EU-landene, som i øjeblikket er nede på 1,2-1,4 % om året, skal tredobles. Med dagens energipriser ville det være optimalt at renovere bygninger, så de i gennemsnit opnåede besparelser på omkring 84 %. Desværre når besparelserne i mange renoverede bygninger kun op på sølle 15-20 % på grund af et for lavt ambitionsniveau. Bæredygtighedsrapporten viser eksempler på, hvordan det er muligt at opnå en energieffektivitet, der er i overensstemmelse med bedste praksis – og som også kan finansieres. Rapporten fremhæver desuden det enorme uudnyttede isoleringspotentiale i forbindelse med industrielle processer.

Læs mere:

[http://www.rockwool.com/
environment/environment+reports](http://www.rockwool.com/environment/environment+reports)

Energi- og Klimaminister Lykke Friis indvier Danmarks første Passiv-plus-hus sammen med koncernchef Eelco van Heel (t.v.) og borgmester Willy Eliassen.

VINK FARVEL TIL HUSETS ENERGIREGNING

Slut med energiregninger – eller ligefrem et plus på husets energikonto. Lyder det for godt til at være sandt? Ikke for Anne og Kalle Christensen og deres 4-årige datter Freja i Stenløse. Familien er de stolte ejere af Danmarks første Passiv-plus-hus. Et hus, der er så godt isoleret og energieffektivt, at det – i kraft af et solcelleanlæg på taget – årligt leverer mere energi, end huset behøver til opvarmning, varmt vand, lys og el-apparater. 500 mm Rockwool tag- og vægisolering er med til at reducere energispildet. Den komfortable bolig sparer så meget dyr energi, at familien endda får en økonomisk gevinst ud af deres ekstra investering i opførelsen af en bedre bolig.

Hvis alle boliger var bygget som denne, ville verdens energiforbrug kunne reduceres med 40 %, da bygninger er de største energislugere. Den danske Energi- og Klimaminister Lykke Friis udtrykte da også begejstring ved indvielsen af huset, som er visionært, rimeligt i pris og et eksempel til efterfølgelse. Både Eelco van Heel, koncernchef i Rockwool koncernen, og Willy Eliassen, borgmester i Egedal kommune, opfordrede til hurtigere indførelse af lavenergiteknologi og til stærkere politisk lederskab i dette spørgsmål - de bæredygtige løsninger er klar til brug.

En helt almindelig familie i et ualmindeligt hus. Familien Christensen i Stenløse bor i Danmarks første Passiv-plus-hus. Deres nye hjem er så godt isoleret og så energieffektivt, at de kun behøver at installere et solcelleanlæg af moderat størrelse for at kunne vinke farvel til energiregningen.

Europas virksomhed

Et stigende antal virksomheder vælger grønne bygninger. Det drejer sig ikke kun om omdømmet, men det giver også god økonomisk mening, siger Johan Gijsman, adm. direktør for Rockwool koncernens konsulentvirksomhed.

Et stigende antal virksomheder tænker 'grønt', når de træffer beslutninger om nye hovedkontorer og andre bygninger. Rockwool koncernens konsulentvirksomhed BuildDesk gruppen fokuserer på energieffektivitet og bæredygtighed i bygninger og byrummet, og denne grønne tendens giver nye forretningsmuligheder.

Adm. direktør for BuildDesk gruppen Johan Gijsman siger:

"Der er en voksende bevidsthed om værdien af bæredygtige bygninger. Ikke kun ud fra et miljø- og energimæssigt perspek-

tiv, men også ud fra en menneskelig og økonomisk synsvinkel. Så med hensyn til virksomheder, der er villige til at investere i bæredygtighed, har vi kun lige set toppen af isbjerget. Selvom der stadig er masser af snak og for lidt handling, kan vi konstatere, at markedet er begyndt at røre på sig".

En case story: Enexis satser på bæredygtighed

Et eksempel er en kontrakt, som BuildDesk gruppen for nylig har indgået med Enexis, et førende hollandsk selskab inden

PILOTPROJEKT OM INTELLIGENTE FORSYNINGSNET

Ud over de igangværende konsulenttydelser i forbindelse med opførelsen af Enexis' nye hovedkontor bistår BuildDesk gruppen Enexis med at designe det første pilotprojekt i Europa, der går ud på at integrere intelligente forsyningsnet i nye beboelsesområder. Charles Nauta siger:

"Intelligente forsyningsnet er fremtidens teknologi, der skal sikre mere intelligent produktion og distribution af energi. I pilotprojektet afprøves modeller til et intelligent system, der gør det muligt at bruge energi, hvor den produceres. Boligejere vil ikke længere være købere af energi, men vil i stedet producere energi til dem selv og andre via deres energieffektive og energiproducerende boliger".

BuildDesk gruppen afsøger for tiden markedet for at finde et egnet boligprojekt med 300-400 nye boliger.

GRØN, GRØNNERE, GRØNNEST

Den grønne bevægelse fejrer i øjeblikket hen over alle sektorer i Europa, ifølge BuildDesk gruppen. Det kan ses på virksomhedens brede kundebase, der omfatter både lokale myndigheder, som ønsker at blive energineutrale, sociale boligsekskaber, der sigter mod at opbygge modeller for energiserviceselskaber (ESCO'er) og virksomheder, der ønsker at være grønne.

BuildDesk gruppen, der har hovedkontor i Holland, opererer i fem europæiske lande.

Socialt ansvar handler også om brandsikring

Isolering til sandwichpaneler er et forretningsområde i vækst for Rockwool koncernen. Udsigten til yderligere ekspansion er god, eftersom brandsikring er ved at blive et centralt område for bygningsejere og developere.

Mere end 5.000 europæere mister hvert år på tragisk vis livet i ildebrande. Nogle af disse liv kunne være reddet, hvis bygningsejere og developere havde været mere opmærksomme på brandsikring i deres bygninger – det er den grumme sandhed om brandsikring af bygninger. Men det er også porten til et større marked for Rockwool Sandwich Panels, som forventes at fordoble salget over de næste fem år.

Adm. direktør for Rockwool Sandwich Panels Patrice Azais siger:

"Developere og bygningsejere, som tager socialt ansvar alvorligt og samtidig er opmærksomme på deres offentlige image, ser i stigende grad på deres bygningers sikkerhed. Det gælder i særdeleshed, bygninger, der besøges af et stort antal mennesker, som det er tilfældet med hoteller, lufthavne, butikcentre osv."

Behov for et højere brandsikringsniveau

Rockwool Sandwich Panels sælger ikke direkte til slutkøbere, men leverer isoleringskernen som underleverandør til producenten af stålsandwichpaneler. Patrice Azais siger:

"Vores unikke konkurrenceparameter er stenulds-isoleringens fremragende brandsikringsegenskaber. Vores største konkurrenter tilbyder forskellige produkter af skumplast-isolering, som er et brændbart materiale. Hvor Rockwool stenuld er u-brændbart og vil reducere spredningen af ild, kan nogle af skumprodukterne bidrage til, at ilden spreder sig endnu hurtigere. Selvom nationale bygningsreglementer tager højde for brugen af skum i sandwichpaneler, er brandsikringens niveau ikke så godt, som når stenuld udgør den centrale del af løsningen. Det må derfor tilrådes, at ansvarlige bygningsejere gør mere end blot at følge bygningsreglementerne".

Brande ødelægger virksomheder

"Brande kan ødelægge en virksomheds ejendom og dens offentlige image på et øjeblik. I nogle tilfælde kan en brand true med-

er bygger grønt

BuildDesk gruppen hjælper det hollandske selskab Enexis med at bygge et nyt grønt hovedkontor (foto: atelier PRO arkitekten bv, The Hague, NL).

for transport og distribution af gas og elektricitet. Sidste år blev Enexis et uafhængigt forsyningsselskab som følge af liberaliseringen af energisektoren. Virksomheden er derfor for tiden i gang med at udvikle sin fremtidige forretningsplatform. Senior-konsulent Charles Nauta fra BuildDesk gruppen siger:

”Enexis har en stærk tro på, at fremtiden ligger i bæredygtige bygninger, og at virksomheden har en vigtig rolle at spille på dette område. Enexis har derfor besluttet at bygge sit nye hovedkontor i overensstemmelse med førende miljøvurderings-

metoder, og vi er meget stolte over, at vi er blevet valgt til at hjælpe med at gøre deres vision til realiteter.”

BuildDesk gruppen hjælper Enexis med design og valg af de mest bæredygtige konstruktioner og materialer. Det er i overensstemmelse med 'vugge til vugge'-filosofien, som fremhæver bygningsdesign med anvendelse af materialer, der kan genbruges af fremtidige generationer i en endeløs cyklus.

www.builddesk.com

arbejdernes levebrød eller få et helt selskab til at kollapse. Det betyder, at der er en stigende bevidsthed om brandsikring blandt bygningsejere og developere. Vi støtter denne tendens ved at gøre politikere opmærksomme på behovet for at styrke kravene til brandsikringsnormer og -standarder”, siger Patrice Azais.

www.rockwool-sandwichpanel.com

HVAD ER SANDWICHPANELER?

Sandwichpaneler er byggeelementer, som præfabrikeres i stor målestok og benyttes til ydervægge, facader, tage og indvendige skillevægge. De består af to ydre metalplader med en stabiliserende isoleringskerne lagt imellem dem som en sandwich. De bruges typisk til store bygninger som hoteller, lufthavne, butikcentre, supermarkeder, lager- og industribygninger.

Det europæiske marked for sandwichpaneler er anslået til 800 millioner euro. Rockwool koncernen er den førende leverandør af stenuuld til sandwichpanelkerner, men stenuuldsleverandørernes samlede markedsandel udgør i øjeblikket kun 17 %. For Rockwool Sandwich Panels er der således et stort marked at erobre. Virksomheden er nu klar til at tage udfordringen op efter at have reorganiseret forretningen i kølvandet på markedets nedgang under finanskrisen. Rockwool Sandwich Panels forventes at vokse med 15 % i år.

Rockwool Peninsular har leveret isolering til det bioklimatiske hus, som er et nyt spansk demonstrationsprojekt.

Øget energieffektivitet – por favor!

Spanien forventer stigende efterspørgsel efter isoleringsmaterialer som følge af lavere subsidier til energisektoren, højere energipriser og ny lovgivning.

Byggeriet i Spanien er hårdt ramt af den finansielle krise, og situationen forventes at fortsætte mindst to år endnu. Alligevel ser fremtiden lys ud for Rockwool Peninsular, Rockwool koncernens datterselskab i Spanien, på grund af nye bygningsreglementer og øget bevidsthed omkring energieffektivitet i bygninger.

"Tidligere tænkte folk i Spanien ikke over deres energiforbrug, og de var ligeglade med energieffektivitet på grund af den omfattende statsstøtte til energisektoren. Med det er hastigt ved at ændre sig," siger Rafael Rodriguez, adm. direktør for Rockwool Peninsular.

Nye bygningsreglementer

Spaniens voksende interesse for energieffektivitet i bygninger skyldes først og fremmest indførelsen af nye bygningsreglementer på grundlag af EU's direktiv om bygningers energimæssige ydeevne. Det gældende bygningsreglement fra 2006 var et gennembrud for energieffektivitetsbegrebet i Spanien. Og der er mere på vej:

"Reglerne bliver opdateret i 2012 og igen i 2016-17. Ligesom i resten af EU går udviklingen i retning af næsten energineutrale bygninger i 2020. Der er flere emner på bordet i forbindelse med den næste opdatering, som især fokuserer på energieffektivitet med isolering som en af de vigtigste ressourcer," fortæller Rafael Rodriguez.

Regeringen tilskynder til renovering

Hidtil har forbrugerne ikke skullet betale markedsprisen for energi. Regeringen i Madrid har dog for nylig offentliggjort planer om at reducere statsstøtten til energisektoren, hvilket vil føre til højere energipriser. Endvidere har de regionale myndigheder indført bygningsrenoverings-ordninger, som omfatter tilskud og skattefordele.

"Arbejdsløsheden er i øjeblikket på 20 % i Spanien. Heldigvis har de lokale myndigheder indset, at en styrket indsats på området for bygningsrenovering kan skabe nye job, da mange af de arbejdsløse kommer fra byggeriet og relaterede brancher," forklarer Rafael Rodriguez.

Den spanske Rockwool organisation arbejder aktivt på at sætte dagsordenen for energieffektivitet. Her giver adm. direktør for Rockwool Peninsular, Rafael Rodriguez og den spanske boligminister Beatriz Corredor hinanden hånden på en ny sponsoraftale.

Ny dagsorden

Alle disse tiltag bidrager til at ændre måden at tænke på i Spanien, og Rockwool Peninsular bidrager aktivt til at sætte dagsordenen for energieffektivitet på flere niveauer.

Som eksempel kan nævnes det bioklimatiske hus i Sotavento-vindmølleparken i Galicien. Det bioklimatiske hus er isoleret med Rockwool stenuldsisolering, og projektet demonstrerer på fremragende vis, hvordan man kan opnå energieffektivitet ved hjælp af isolering.

"Vi er førende på markedet, og det øgede fokus på energieffektivitet skaber store muligheder for vores forretning. Derfor har prestigeprojekter som Sotavento-huset stor betydning for os. Men da markedet for nybyggeri stadig er temmelig trægt, er vi særligt interesseret i at gøre brug af mulighederne på markedet for renovering, herunder industribygninger, kontorer, skoler og hospitaler," siger Rafael Rodriguez.

www.rockwool.es